

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-g02-shoot-d1e253588.pdf> (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Grundtvig:

I Henseende til, hvad den ærede Ordfører nys bemærkede, skal jeg ikke gjøre mig nogen Umage for at vise nogen stor Forskjel i juridisk Forstand imellem, hvad jeg har taget mig den Frihed at foreslaae og hvad der er foreslaaet enten af det ærede Udvalg eller af andre ærede Rigsdagsmænd; jeg skal kun i Henseende til mine Yttringer om Paragraphen, som den staaer i Udkastet, steendød og iiskold, kun sige, at naar jeg erklærede, at selv i Trykkeforordningen af 1799 fandtes Ord, som der var eller syntes dog at være mere Liv og Varme i end som i denne Paragraph, der ligesom spottende henviser Skribenten til Lands Lov og Ret, uden at ændse, hvor tyrannisk en saadan Lov kan være, da dog baade først og sidst i nævnte Forordning udtrykkelig siges, at det er Regjeringens Villie, at der skal være en vvirkelig Frihed for enhver retsindig Mand til at udtale sig over, hvad han anseer for at være gavnligt til fælles Bedste. Hvad det angaaer, som jeg ikke har foreslaaet Noget om, nemlig at Census og andre præventive, paa Dansk forekommende Regler, aldrig skulle kunne indføres, da maa jeg først bemærke, at Forordningen af 1799 ogsaa erklærer Censur for en forhadet Ting, som der ikke mere var at tænke paa; men uden at tale om Andet, fandtes det foreløbige Gjennemsyn forekommende nok, og underligt nok er dette ikke nævnt, selv i noget af de Forslag, der, hvad jeg ikke kan rose, naar det gjælder om en Grundlovsbestemmelse, indlader sig i saadanne Enkeltheder. Dette har jeg slet ikke villet, og heller ikke paa nogen Maade villet søge, om det havde staaet i min Magt, at foregribe det bestemte lovbud om Friheden eller at binde Lovgivningen til noget andet Hensyn end til det fælles Bedste, men hvad jeg har stræbt at gjøre, det er at give Grundloven en Yttring, om Friheden, om Aandens og Ordets Frihed i Riget, en Yttring, som aandede Varme. Det er blevet sagt ved den foreløbige Behandling, at om ogsaa denne Grundsætning blev optagen i Grundloven, vilde den dog ingenlunde sikkre af en frisindet Trykkelov, og deri kan jeg være ganske enig, men skal kun dertil svare: velan! saa er der vel ogsaa endnu mindre Betænkelighed ved at optage en saadan Grundsætning, som, om den end aldrig gjorde noget andet Gavn, dog efter min fulde Overbeviisning vilde gjøre Forsamlingen Ære, da det ikke alene er Verdenshistorien, som vidner, at denne Aandens og Ordets Frihed, at den er den ypperste af alle dem, som Mennesket kan nyde, og som Borgeren behøver, men efter min Erfaring er denne Frihed ogsaa den, hvorpaa det danske Folk, ligefra det lærte at kjende den, har sat den høieste Priis; jeg maa imidlertid tilføie, at skjøndt jeg som gammel Skribent vel maa vide, at det i sig selv kun har lidt at betyde, hvad der kommer at staae paa Papiret, ja selv til at staae paa Prænt, og skjøndt jeg, som sagt, aldrig kunde billige, at man i Grundloven vilde sætte saadanne Bestemmelser, der skulde binde den tilkommende lovgivning, tør jeg dog nok mene, at saafremt det danske Folk vvirkelig har Lyst til et saadant Frisprog, da vil det langt vanskeligere kunne forholdes dem, naar Grundloven giver dem aabenbar Ret til at kræve et saadant, og man vil betænke sig 2 Gange paa at byde dem det Modsatte. Jeg maatte derfor, jeg, som er bleven graa i Kampen for Ordets og Aandens Frihed, nødvendig foreslaae den bedste Yttring om denne Frihed i Grundloven, som jeg kunde forsvare, og da